

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- โกเมน กัทรภิรมย์ , กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา:วิธีพิจารณาชั้นศาล ,
พิมพ์ครั้งที่ 2 , กรุงเทพมหานครการพิมพ์ , 2527.
- โกศล โสภาควิตร , พจนานุกรมกฎหมาย อังกฤษ:ไทย (Law
dictionary) , 2525.
- เข็มชัย ชูติวงศ์ , คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน , กรุงเทพมหานคร
2527.
- คณิง ฉาไชย , คำบรรยายกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 2 , กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์อักษรสาสน์ , 2523.
- จักรปาณีศรีศิลาวิสุทธิ , หลวง , แก้กฎหมายไทยและเทศ , พระนคร:โรงพิมพ์
สยามบรรณกิจ , 2475.
- ควงจิตต์ กำประเสริฐ , กฎหมายแองโกลอเมริกันเบื้องต้น , กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์บริษัทประชาชนจำกัด , 2524.
- ทวี เจริญพิทักษ์ , คำอธิบายโดยพิศการและระเบียบปฏิบัติประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา , พิมพ์ครั้งที่ 2 , พระนคร:โรงพิมพ์อักษร
สาสน์การพิมพ์ , 2497.
- พิพจน์ จักรางกูร , หลักวิธีพิจารณาคดีอาญา , กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ปรยุร ,
2526.
- มาลัย จันสัญชัย , ประชุมสารবাদคำพิพากษาฎีกา (รวมฎีกาตั้งแต่ ร.ศ.117
ถึงพ.ศ. 2475 รวม 35 ปี) , โรงพิมพ์ทองสมุทไทย , 2475.

วรวิเชียรเนติคุณาน , พระยา , วิธีพิจารณาความอาญา , ม.ป.ท. , 2477.

สนธิ์ มะลิวัลย์ , รายงานผลงานวิจัยวิวัฒนาการของกฎหมายไทยในรอบ 200 ปี : ภาคกฎหมายวิธีสบัญญัติ , 2525.

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ , ข้อคำพิพากษาศาลฎีกา(ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 157 - 192)

หยุด แสงอุทัย , ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศึกษาทางคำพิพากษาศาลฎีกา , 2507.

อนุมิตี ใจสมุทร , คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาคณะกรรมการพิจารณา มีคำพิพากษาศาลฎีกาและคำสั่งในศาลชั้นต้น และอุทธรณ์ ศาลฎีกา มาตรา 172 ถึงมาตรา 267 , พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ , 2514.

บทความ

"ขอคิดเห็นในการปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา" , กฎหมาย , เล่ม 9 ปี 9 (กันยายน 2505) : 975 - 988.

คณิต ฅ นคร , "กรมอัยการ: การปฏิรูปโครงสร้างและระบบงาน" , อัยการ ฉบับที่ 50 ปีที่ 5 (กุมภาพันธ์ 2525) : 46 - 54.

_____ , "การแจงขอหากับเสรีภาพของบุคคล" , อัยการ , ฉบับที่ 13 ปีที่ 2 (มกราคม 2522) : 20 - 23.

_____ , "การยกประโยชน์แห่งความสงสัยและการเลือกลงโทษ" , อัยการ , ฉบับที่ 39 ปีที่ 4 (มีนาคม 2524) : 57 - 67.

_____ , "ปัญหาการการไขคดีพิพาทของอัยการ" , อัยการ ฉบับที่ 57 ปีที่ 5 (กันยายน 2525) : 31 - 57.

_____ , "ฐานะหน้าที่ทนายความในคดีอาญา" , อัยการ ฉบับที่ 47 ปีที่ 4 (พฤศจิกายน 2524) : 60 - 71.

- คณิต ฉนกร , "เงื่อนไขให้อำนาจในการดำเนินคดีกับทางปฏิบัติของ
พนักงานอัยการและศาล" , อัยการ ฉบับที่ 5 ปีที่ 1
(พฤษภาคม 2521) : 42 - 47.
- จรัส ภักดิ์ชานกุล , "บทคัดพยานบอกเล่าในกฎหมายไทย" , ว.กฎหมาย
จุฬา ฉบับที่ 3 ปีที่ 6 , 2524 : 1 - 12.
- , "แนวทางแก้ไขปรับปรุงบทคัดพยานบอกเล่าในกฎหมาย
ไทย" , ว.กฎหมายจุฬา ฉบับที่ 2 ปีที่ 7 , 2525 : 64-71.
- ชวลิต โสภณวัฑ , "กฎหมายลักษณะพยานของไทยเป็นระบบกล่าวหาจริง
หรือ" , กฎหมาย , เล่ม 6 ปีที่ 28 (พฤศจิกายน-ธันวาคม
2524) : 36 - 47.
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ข้อวิจารณ์และเสนอแนะโดยกรม
อัยการ) , อัยการ ฉบับที่ 20 ปีที่ 2 (สิงหาคม 2522) :
67 - 71.
- "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่
6) พ.ศ. 2499 และบันทึกประกอบ" , กฎหมาย เล่ม 5 ปีที่ 3
(พฤษภาคม 2499) : 326 - 341.
- หยุด แสงอุทัย , "บันทึกเรื่องคำพิพากษาหมุ่เกี่ยวกับฟ้อง เคลือบคลุม" ,
บทบัญญัติคดี , เล่ม 12 ตอน 2 , 2483 : 395 - 411.
- หยุด แสงอุทัย , "บันทึกประกอบคำพิพากษากฎีกา เรื่องฟ้องว่าลัทธิพยห์หรือ
รับของโจร" , บทบัญญัติคดี เล่ม 11 ตอน 1 (กุมภาพันธ์
2481) : 25 - 46.

ภาษาอังกฤษ

"American Jurisprudence" , 2nd ed. vol 41 , New York : The lawyers co-operative publishing company , 1968.

Celia Hampton , "Criminal Procedure and Evidence" , London : Sweet & Maxwell , 1973.

David Barnard , "The Criminal Court in Action" , 2nd ed. London : Butterworths , 1979.

Edward W Cleary , "Mc Comick's Hand book of the law of evidence" , 2nd ed. St Paul : West publishing & co , 1972.

H.A. Palmer & Henry Palmer , "Haris's Criminal Law" , 12nd ed. , London : Sweet & Maxwell , 1960.

Hon Eugene-R Canudo , "Criminal Law of New York (penal law , criminal procedure law & constitutional rights)" , New York , Gould publishing , 1973.

Horst Niebler , "The American series of foreign penal codes, The German code of Criminal Procedure" , New York : New York University , 1965.

John H. Wigmore , "A students' textbook of the law of evidence", Brooklyn : The foundation press Inc , 1935.

- John H Langbein , "American case book series : Comparative Criminal Procedure : Germany" , St Paul Minn : West publishing & co Ltd , 1977.
- J.W. Cecil Turner , "Kenny's outline of Criminal Law" , 18 th ed. Cambridge press , 1962.
- J.Daneil Devlin , "Criminal Court and Procedure" , 2nd ed., London : Butterworths , 1967.
- John N. Ferdico , "Criminal Procedure for the law enforcement officer" , St paul Minn : West publishing & co Ltd , 1979.
- K. Neumann , "Manual of German Law" , vol 2 , London : Her Majesty 's stationary office , 1952.
- Moris D. Forkosch , "Constitutional Law" , New York : The foundation press Inc , 1969.
- Michael Zander , "Cases and materials on the English Legal System" , London : World University Weidenfeld and Nicolson , 1972.
- R.M. Jackson , "The machinery of justice in England" , 6th ed. Cambridge University press , 1972.
- Roger Arguile , "Arguile Criminal procedure" , London : Butterworths , 1969.
- Roger M. Perkins , "Criminal and procedure (case and material)" 2nd ed. , Brooklyn : The foundation press Inc , 1959.

Ronald A. Anderson , "Wharton 's Criminal Law and Procedure",
vol 4,5 , New York : The lawyers co-operative
publishing company , 1957.

Shigimitsu Dando , "Japanese Criminal Procedure" , South
Hakensack N.J. : Fred B. Rothman & co , 1965.

T.R. Fitzwalter Bulter & Morston Garsia , "Archbold ,pleading
evidence and pratice in criminal cases" , 34 th
ed. , London : Sweet & Maxwell limited , 1959.

"United State Code Annotated , Title 18 , Federal rules of
criminal procedure" , St Paul Minn : West
publishing & co Ltd , 1975.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

INDICTMENT.¹

THE CROWN COURT at Winchester

THE QUEEN v Oliver Twist, David Copperfield and William Sikes

Oliver Twist, David Copperfield, William Sikes
are charged as follows:

COUNT 1 STATEMENT OF OFFENCE

Burglary contrary to section 9(1)(b) of the Theft Act 1968.

PARTICULARS OF OFFENCE

Oliver Twist and David Copperfield on the 1st day of January, 1979, having entered as trespassers a dwelling house known as 2 Acacia Gardens, Winchester in the County of Hampshire, stole therein a gold watch the property of Samuel Weller.

COUNT 2 STATEMENT OF OFFENCE

Handling stolen goods, contrary to section 22(1) of the Theft Act 1968.

PARTICULARS OF OFFENCE

William Sikes on the 2nd of January, 1979, at Winchester in the county of Hampshire dishonestly received stolen goods, namely a gold watch the property of Samuel Weller knowing or believing the same to be stolen.

Signed.....

Officer of the Court

¹David Barnard, "The Criminal Court in Action", 2nd ed. London: Butterworths, 1979, p 96.

CRIMINAL INFORMATION.¹

THE QUEEN v A.B.

In the High Court of Justice, Queen's Bench Division
Criminal Information filed by Queen's Attorney General.

A.B. is charged with the following offence :

STATEMENT OF OFFENCE

.....
.....
.....
.....(as in the case of an indictment).....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹H.A.Palmer & Henry Palmer, Op cit, p 426.

INDICTMENT.

Example of an indictment for Murder in the first degree of Federal Officer. ¹

In the United States District Court for the.....District of.....,.....Division.

United States of America

v

No.

John Doe

The grand jury charges :

On or about the.....day of.....,19....,in theDistrict of.....John Doe with premeditation and by means of shooting murdered John roe,who was then an officer of the Federal Bureau of Investigation of the Department of Justice engaged in the performance of his official duties.

A True Bill

.....
Foreman.

.....
United States Attorney.

¹See Rule 58 (Appendix Of Forms) U.S.C.A. T18.

THE FORMAL CRIMINAL CHARGE (ANKLAGE)

Karlsruhe
 Prosecutor's Office
 II Ks 1/59

Karlsruhe
 15 June 1959
 Criminal case against Dr.
 Ulrich Brach of (born in)
 Frankfurt/Main for wounding
 with intent to do grievous
 bodily harm, resulting in
 death

District court (Landgericht)

Chamber I of the Section for Criminal Matters in Karlsruhe

(1) I submit herewith the file and move the court to convene the trial procedure (Hauptverfahren) in the division hearing cases of most serious crime (Schwurgericht)

Charge (Anklage)

(2) against Dr. Ulrich Brach born on 16 April 1918 in Frankfurt Main, now residing at 3 von Beckstrasse, Karlsruhe ; married ; military physician and specialist in surgery ; provisionally arrested on 14 February 1959 and released on 15 February 1959.

Accusation (Beschuldigung)

(3) On 14 February 1959 at about 2:00PM at the Deer Path in the palace garden in Karlsruhe Dr. Brach, after having fired two warning shots, fired a third shot at Master Bookbinder Raimund Suk, whom he had previously apprehended because Suk had molested his daughter Veronika Brach and her school classmate Hilde Weber by displaying his genitals. Dr. Brach meant to wound Suk in the foot because Suk was attempting to escape over the palace garden wall. Through his own carelessness, however, Dr. Brach shot Suk in the area of the stomach, from

whence the bullet found its way to the heart and kill him .
Suk's death was caused directly by the gunshot wound.

(4) Dr.Brach thereby wilfully endangered the health of another with a weapon and in so doing he negligently caused the death of the injured man.

(5) Crime,punishable under StGB (Strafgesetzbuch,Code of Criminal Law) 223,223a,226,228.

(6) Evidence (Beweismittel)

- A. Records :
1. Criminal record: Dr.Brach AS 7
 2. Criminal record: Suk AS 79
- B. Files :
1. Personal file No. 18162 on Dr.Ulrich Brach,
 2. Previous crime file No.5 Cs21/54 on Raimund Suk,re: disturbance of the peace,
 3. Investigative proceeding (Ermittlungsv-
erfahren) No.3 Js 2352/50 against Raimund Suk,re: disturbance of the peace,
 4. Investigative proceeding No.3 Js 36/59 in the name of Veronika Brach,re:disturbance of the peace.
- C. Sketches and photographs of the scene in the enclosed folder.
- D. Witnesses :
1. Hilde Weber,schoolgirl, 16 Eulerweg, Karlsruhe,
 2. Veronika Brach,schoolgirl, 3 von Beckstrasse,Karlsruhe,
 3. Jurgen Schmitt,11 Reinhold-Frankstrasse Karlsruhe,
 4. Karl-Heinz Dahn,9 Kronenstrasse, Karlsruhe,
 5. Christa Gerber,1 Lehmannstrasse, Karlsruhe,
 6. Otto Wagner,6 Scheffelstrasse,Neureut,

7. Thea Vogt, 5 Friedenstrasse, Karlsruhe,

8. Doris Linz, 67 Damaschkestrasse,
Karlsruhe.

E. Expert : Professor Dr. Mueller, Institute for
Forensic Medicine, Heidelberg.

F. Exhibits : One Walter pistol and shells
Gun permit issued to Dr. Brach
Clothing of the deceased, Suk, with an
inventory thereof.

Result of the Investigation
(Ermittlungsergebnis)

A.

(7) Military Physician Dr. Brach has admitted that he fired two warning shots at Suk, whom he had detained because of the morals offense against his daughter and her classmate, when Suk tried to flee from him in the palace garden. Dr. Brach further admitted that he then tried to shoot Suk in the leg in order to stop his escape. Unfortunately, however, he struck Suk's body in such a way that the bullet penetrated the heart and death resulted.

B.

(8) Dr. Brach was born the son of Harry Brach, merchant, and his wife Katharina (nee Wagner). He has one brother, two and a half years younger, who lives in Offenbach/Main. Dr. Brach grew up in his parent's home, went to elementary school and, from 1928 onwards, to high school (Gymnasium) in Frankfurt/Main. For a time he attended boarding school in Frankfurt/Order, returning to high school in Frankfurt/Main, where he took his university entrance examinations in 1938. After fulfilling his state labor obligation he was called into the air force in the spring of 1939 for military training. In the spring of 1941 he was released from military duties in order to take up the study of medicine. He pursued his studies at the university of Munich, Strasbourg

and Tübingen.

From March 1945 to the fall of 1945 the accused was a prisoner of war in France. In February 1946 he was able to resume his studies in Frankfurt/Main, where in May 1949 was certified as a medical doctor. In December 1947 he assumed a medical appointment at the Frankfurt/Main municipal hospital. After ten months he transferred to the University gynecological clinic of Frankfurt/Main pathology institute until he was able to find his first salaried position at the miners' clinic in Bochum. In March 1954 he became first assistant in the surgical division of the Backnang district hospital.

On 1 August 1957 Dr. Brach was commissioned as a military physician in the air force and assigned to Karlsruhe. He found an apartment here in the spring of 1958 and kept it after September 1958 when he was transferred to Furstenfeldbruck.

Dr. Brach married on 21 December 1943. From this marriage came two sons and one daughter, ages 12, 13 and 14. Another daughter was born on March 6, 1959.

(9) The offense with which the accused, Dr. Brach, is charged as follows:

His 12 year old daughter Veronika attended the Hebel School situated at the edge of the Hardt forest. On the day in question she and a classmate left school around noon on a bicycle, intending to cross through the Hardt Forest to their homes. On their way the girls were molested by an older man who openly displayed his genitals to the children. The children changed direction but the man managed to regain a position where he could again show them his genitals. Both girls hastened away to the Brach apartment, where Brach's daughter reported the incident. Dr. Brach who at the time was stationed at an air force base in the Eifel region (west of the Rhine towards the border with Luxembourg and Belgium), and was at home for the weekend,

immediately prepared to go out. Wearing civilian clothing, he pocketed his pistol. He instructed his daughter to take the bicycle back out to the place where she had been molested by this man and keep a lookout for him. He took his daughter's classmate along with him in his car and drove to Moltkestrasse, where he drove the length of the Hardt Forest. In the vicinity of the orphanage his passenger recognized the man who had molested the girls. Dr. Brach detained him, but was unable to persuade him to go to the police station located near the mint, although he explained to Suk that he was in custody. Suk cast more suspicion upon himself when he admitted to having been once convicted on the testimony of a girl and being unwilling to risk the same fate again. Despite the arguments of the doctor, Suk set out through the palace garden. At the corner of Worthstrasse and Moltkestrasse the doctor once again failed to steer Suk onto Worthstrasse. Upon entering the palace garden at the extension of Moltkestrasse the doctor was able to call for help upon a young man who happened to be there. He briefly explained the matter to the young man but had no more success in inducing Suk to go along to the police. Indeed, after the young man joined them, the doctor once briefly showed his pistol to Suk by way of a threat. After traversing the palace garden Suk feigned a need to urinate. Instead, he suddenly swung up into a convenient tree in order to climb over the wall nearby. He was stopped by the young man. It was not possible for the doctor to reach them immediately as a bush was in the way. He took his pistol and fired two warning shots up into the air. As a result, the young man let go. Suk tried, nevertheless, to climb over the wall again. Moved to action by this attempt, Dr. Brach saw no possibility of stopping Suk except by seriously wounding him with the gun. He meant to wound Suk in the leg and for this purpose moved the gun to a right angle with the ground. As it happened he fired too soon. Suk was struck in the stomach area

from whence the bullet penetrated to and through the heart. The doctor immediately provided medical assistance and tried to save him. He also sent the young man off at once to notify the police. It was then established that the deceased was the aforementioned Raimund Suk, master bookbinder, who was already known to the Karlsruhe police as an exhibitionist.

Signed: Dr. Eglin
Chief Prosecutor
(Oberstaatsanwalt) ¹

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹John H Langbein , "American case book series : Comparative criminal procedure : Germany" , St Paul Minn : West publishing Co Ltd , 1977 pp 4-7.

ตัวอย่างคำฟ้องในกรณีความผิดโดย เจตนาหรือประมาท *

ข้อ 1. เมื่อระหว่างวันที่ 13 และ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2509 เวลา กลางคืนติดต่อกัน จำเลยกระทำผิดกฎหมายหลายบทหลายกระทง ทางกรรมทาง วาระกัน คือ

(ก) จำเลยบังอาจยิงปืนที่ไซ้กระบอกโคยไซ้เหตุในเมืองและหมู่บ้าน อันเป็นชุมนุมชน

(ข) ต่อมาจำเลยบังอาจใช้อาวุธปืนบังคับชู้เชื่อนาย วิทยา สุทิน นาย ไพโรจน์ เต็งไกรรัตน์ นาย สถาพร ชีโนทัย ให้อยู่กับที่ในหอรับแขกบนบานจำเลย โดยจงอาวุธปืนไปยังบุคคลทั้งสาม กับพวชู้เชื่อนาย ถ้าใครลุกขึ้นจะยิง ทำให้บุคคล เหล่านั้นมีความตกใจกลัว ต้องกระทำตามที่ถูกบังคับชู้เชื่อนาย

(ค) ในระหว่างที่จำเลยบังอาจชู้เชื่อบุคคลทั้งสามอยู่นั้น นาย สถาพร ไคลุกขึ้นจากเก้าอี้ที่นั่ง จำเลยบังอาจใช้อาวุธปืนยิงนาย สถาพร 1 นัด กระสุน ปืนถูกที่ศีรษะมีบาดแผลตามรายงานการชันสูตรพลิกศพ นาย สถาพรถึงแก่ความตาย เพราะพิษบาดแผลทันที โดยจำเลยมีเจตนาฆ่า หรือมิฉะนั้น การที่จำเลยใช้อาวุธ ปืนชู้เชื่อนาย สถาพรกับพวก โดยมีใจมีเจตนาจะฆ่า แต่การที่จำเลยใช้อาวุธปืนที่ บรรจุกกระสุนไว้พร้อมที่จะยิงไ้ทันที จ้องชู้เชื่อบังคับบังคับกล่าว จำเลยใจจงเล็ง อาวุธปืนนั้นโดยประมาทปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตาม วิสัยและพฤติการณ์ ทั้งจำเลยอาจใช้ความระมัดระวัง เช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้ เพียงพอไม่ การกระทำด้วยความประมาทดังกล่าว เป็นเหตุให้อาวุธปืนที่จำเลยจง บังคับชู้เชื่อนั้นออกไป 1 นัด ถูกศีรษะนายสถาพรถึงแก่ความตาย เหตุในข้อ (ก)(ข) (ค) เกิดที่ ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ขอโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 376, 392, 288, 291, 33

* คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1547/2511 (ประชุมใหญ่) โดยศาลฎีกาได้ตัดสินว่า การฟ้องของโจทก์ที่บรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาสถานที่ ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือ

สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับพอสสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้คือว่า จำเลยได้
กระทำความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือมิฉะนั้นก็กระทำความผิดฐานทำให้
คนตายโดยประมาทโดยชัดแจ้ง แสดงว่า ฟ้องมีความประสงค์จะให้องค์พิพากษาฆ่าคน
ตายโดยเจตนา หรือมิฉะนั้นก็ขอให้้องค์พิพากษาทำให้คนตายโดยประมาท ประกอบ
กับฟ้องไต่เบรรยายถึงข้อเท็จจริงที่อ้างว่าจำเลยกระทำเป็นทองเรื่องมาครบถ้วน
ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5)แล้ว ตามคำ
พิพากษาศาลฎีกาซึ่งวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ที่ 86/2503 คึงที่โจทก์อ้างในฟ้องอุทธรณ์
ฟ้องของโจทก์ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เคลือบคลุม ไม่ขัดแย้งกัน หรือเอาเปรียบจำเลย
จำเลยเข้าใจฟ้องได้ก็

ดู คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1547/2511 (ประชุมใหญ่) หน้า 1809-1814.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคำฟ้องในกรณีความผิดฐานลักทรัพย์หรือรับของโจร *

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2512 เวลาถากคืนหลังเที่ยง มีคนรายลักรถจักรยานยนต์ของนาย ช้างปอ แซ่เล้า ราคา 10600 บาท ซึ่งจอดไว้หน้าโรงพยาบาลกมิ่งคลรามา ไปโดยทุจริต ต่อมาวันที่ 12 ตุลาคม 2512 เวลากลางวัน เจาพนักงานจับจำเลยโคพรอมควยรถจักรยานยนต์กึ่งกลาว เป็นของกลาง ทั้งนี้โดยตามวันและเวลาที่ทรัพย์สินกึ่งกลาวถูกลักไป จำเลยไ้บังอาจลักทรัพย์นั้นไป หรือมิฉะนั้นระหว่างวันเวลาที่ทรัพย์สินนั้นถูกลักไป ถึงวันเวลาที่เจาพนักงานจับจำเลยโค จำเลยไ้บังอาจรับของโจรรายนี้ไว้โดยรู้อยู่แลววา เป็นของรายอันไ้มาจากการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ เหตุเกิดที่ ตำบลสามเสนใน อำเภอพญาไท และ ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร

ขอให้องโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335(1)(3) , 357.

* คำพิพากษาฎีกาที่ 543/2515 ศาลฎีกาไ้พิจารณาคำฟ้องของโจทก์ตลอดแล้วเห็นว่า ฟ้องบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยโคกระทำผิดขอเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับ เวลาและสถานที่ซึ่ง เกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องของควย พอสมควรที่จำเลยเขาใจขอหาโคไ้ว่า จำเลยโคกระทำผิดฐานลักทรัพย์หรือมิฉะนั้นกระทำผิดฐานรับของโจรโดยซ้กแจ้ง โจทก์หาโคบรรยายฟ้องว่าจำเลยทำผิดฐานลักทรัพย์และรับของโจรในขณะเดียวกันไม่ฟ้องโจทก์สมมุติตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158(5) แลว

ตัวอย่างคำฟ้องในกรณีความผิดฐานยักยอก หรือรับของโจร*

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2499 เวลากลางวัน โคนุสีแคง
1 ทวีราคา 500 บาท ของนาย พรหม การประสพ ไทพลัดเพิกหายไปที่คึกคาม
หาไม่พบ เหตุเกิดที่ตำบล ม่วงนา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อ 2. ต่อมาวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2499 เวลากลางคืน หลังจาก
โคของเจ้าทรัพย์หายไปแล้ว โคนุมีผู้พบเห็นจำเลยมีโคของเจ้าทรัพย์ไว้ใน
ครอบครอง ทั้งนี้โดยจำเลยบังอาจสมคบกันยักยอกเอาโคของเจ้าทรัพย์ดังกล่าว
แล้ว ไว้เป็นอาญาประโยชน์ของจำเลยเสีย หาโคปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายไม่
หรือมิฉะนั้น ตั้งแต่แต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2499 เวลากลางวัน จนถึงวันที่ 11
กุมภาพันธ์ 2499 เวลากลางคืน ซึ่งมีผู้พบเห็นจำเลยมีโคของเจ้าทรัพย์ไว้ใน
ครอบครอง จำเลยบังอาจสมคบกันรับ เอาโคของเจ้าทรัพย์ไว้ในครอบครองโดย
รู้อยู่แล้วว่า เป็นของร้ายโคมาจากการกระทำผิดกฎหมาย เหตุทั้งนี้ เกิดที่
ตำบลม่วงนา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ขอโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 318 , 321

* คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1260/2500 ซึ่งในคดีดังกล่าวศาลอุทธรณ์เห็น
ว่า " ฟ้องของโจทก์บรรยายการกระทำและรายละเอียดไว้ชัดและไม่ขัดแย้งกัน
พอสมควร เท่าที่จำเลย เข้าใจขอหาโคได้แล้ว ไม่มีทางที่จำเลยจะหลง เข้าใจฟ้องผิด
เลย อนึ่งความผิดฐานยักยอกเก็บของตกกับฐานรับของโจรนั้น เป็นความผิดซึ่งเกี่ยว
เนื่องกัน อันอาจฟ้องรวมกันมาในคดีเดียวกันได้" ส่วนศาลฎีกาเห็นว่า
" ฟ้องของโจทก์ฉบับนี้ไต่บรรยายการกระทำและรายละเอียดชัดเจน พอสมควร เท่า
ที่จำเลย เข้าใจขอหาโคก็อยู่แล้ว ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา มาตรา 158 (5) กล่าวคือ โศกของเจ้าทรัพย์เพริกไปเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2499 ตอนกลางวัน ครั้นตกกลางคืนในวันเดียวกันนั้นเอง ปรากฏว่าจำเลยมีโคตัวนั้นไว้ในครอบครอง โดยในระยะเวลาระหว่าง 2 ตอนดังกล่าวนั้น จำเลยจับโคที่เพริกไปนั้นโคเองแล้วกลับยกยกเอาไว้เสียโดยทุจริต หรือรับของโจรโคตัวนั้นไว้ อันเป็นความผิดฐานใดฐานหนึ่ง ซึ่งไม่ขัดกันทั้ง ข้อฎีกาของจำเลย และ ความผิดฐานยกยกของหายในลักษณะ เช่นนี้กับความผิดฐานรับของโจร เป็นความผิดที่เกี่ยวพันกันอยู่ เช่น เกี่ยวกับความผิดฐานลักทรัพย์ กับความผิดฐานรับของโจร ซึ่งยอมพองโคในลักษณะท่านอง เดียวกัน "

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคำฟ้องในความผิดฐาน ลักทรัพย์ รับของโจร ยักยอกเก็บของตก *

ข้อ 1. ระหว่างพระอาทิตย์ตกวันที่ 24 ถึงพระอาทิตย์ขึ้นวันที่ 25 ตุลาคม 2489 เวลาากลางคืน มีคนร้ายลักเรือโปง 1 ลำราคา 70 บาทของ นาย ทิระ อุดลเจริญ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของนาย ลี หักกาหลงไปที่ตำบล คลองตาล อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 25 เดือนเดียวกัน เวลากลางวัน เจ้าทรัพย์นำเจ้าพนักงานจับเรือไค้ในความครอบครองของจำเลยทั้งสอง โดยจำเลยสมคบกันลักหรือรับไว้โดยรู้อยู่ว่าเป็นเรือที่ไค้มาจากการกระทำผิดกฎหมาย หรือว่าคนร้ายลักเรือแล้วพาหลบลอยมา จำเลยทั้งสองช่วยกันเก็บไว้แล้วนำไปซุกซ่อนไว้โดยมีเจตนาทุจริตยักยอกเอาไว้เป็นประโยชน์ ไม่กระทำตามกฎหมายสำหรับการนั้น เจ้าพนักงานสอบสวนจำเลย จำเลยรับว่าเก็บเรือลอยน้ำไค้ ในขอหายักยอกเก็บของตก เจ้าทรัพย์ไค้กรอง เรียบต่อเจ้าพนักงานแล้ว เหตุเกิดที่ตำบลเดียวกันกับที่กล่าวข้างต้น

ขอให้ลงโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 293 , 294 , 321 , 318

* คำพิพากษาฎีกาที่ 467/2491 (ประชุมใหญ่) ศาลฎีกาพร้อมกันประชุมใหญ่พิจารณาแล้ว เห็นว่า " กฎหมายที่จะวินิจฉัยคดีนี้คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 ฟ้อง控告ทำเป็นหนังสือ และอนุมาตรา 5 ว่า การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยไค้กระทำผิด ขอเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับ เวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องควยพอสมควร เท่าที่จะให้จำเลย เขาใจขอหาไค้ก็ ไค้พิจารณาฟ้องของโจทก์ทั้งกล่าวแล้วเห็นว่า ตามฟ้องไค้บรรยายการกระทำและรายละเอียดไว้ชัดและไม่

ซึกแย้งกัน พอสมควร เท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจในข้อหาไค้แล้ว คือว่า เรือ
ถูกลักไป จับเรือไค้จากจำเลย จำเลยรับในชั้นสอบสวนว่า เก็บเรือลายน่าไค้
ความจริง เป็นอย่างไร จำเลยยอมเข้าใจและรู้ดีกว่าใคร ไม่มีทางที่จำเลยจะ
หลงเข้าใจฟ้องผิดเลย คำฟ้องของคคนี้จึงสมบูรณ์ตามวิธีพิจารณาที่กล่าวแล้ว "

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคำฟ้องความผิดฐานยักยอกหรือฉ้อโกง *

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2488 เวลากลางวัน จำเลยได้รับ
กางหูเพชร 1 คู่ราคา 3500 บาท แหวนทับทิมลอมเพชร 1 วงราคา 1400 บาท
กับแหวนทับทิมลอมเพชรอีก 1 วงราคา 1100 บาท ของนาง คำมูล พุนผลไป

ข้อ 2. วันเวลาใดไม่ปรากฏ ระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2488 ถึง
วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2489 จำเลยได้เอาทรัพย์สินรายนี้ไปใช้ประโยชน์ส่วน
ตัวเสีย ทั้งนี้โดยเมื่อวันเวลาดังกล่าวในข้อ 1 จำเลยได้มีเจตนาทุจริตฉ้อโกง โดย
ใช้อุบายหลอกลวง โดยเอาความเท็จมากล่าวว่ามีผู้ต้องการซื้อ จำเลยจะเอาไปจัด
การขายให้ นาง คำมูล พุนผลหลงเชื่อจึงส่งทรัพย์สินให้ หรือมิฉะนั้นตามวัน เวลา
ดังกล่าวในข้อ 2 จำเลยได้มีเจตนาทุจริตยักยอกทรัพย์สินรายนี้ ที่นาง คำมูล พุนผลได้
มอบให้จำเลยไปจัดการขาย เหตุเกิดที่ ตำบลหัวเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ข้อ 3. เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2489 เจ้าพนักงานจับจำเลยได้ นาง
คำมูล พุนผล ผู้เสียหายไกรงทุกข่มอบคดีให้ว่ากล่าว จึงขอในลงโทษจำเลยตาม
กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 304 , 314 และขอให้คืนหรือไช้ราคาทรัพย์สิน 6000 บาท
แก่เจ้าทรัพย์สิน

* คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 771/2490 ศาลฎีกาได้ตัดสินว่า ความผิดฐาน
ฉ้อโกงกับยักยอกทรัพย์สิน มีลักษณะสำคัญหาบอง เกี่ยวกันว่า เจ้าของโจงมอบทรัพย์สินและ
ผู้รับทรัพย์สินนั้นไปแล้วไม่คืน ส่วนความสำคัญที่แตกต่างกันมีว่า เจ้าของโจงมอบทรัพย์สิน
ในควยหลงอุบายหลอกลวงหรือมอบในควยความพอใจให้เก็บรักษาหรือจัดการอย่าง
หนึ่งอย่างใดแก่ทรัพย์สินนั้น ซึ่งต้องพิเคราะห์เจตนาประกอบการกระทำควยว่าควย
ลักษณะความผิดฐานใดหรือไม่ ฟ้องฉบับนี้โดยบรรยายว่าจำเลยได้กระทำผิด ข้อเท็จจริง
และรายละเอียดเกี่ยวกับ เวลาสถานที่กระทำผิด เพื่อให้ศาลวินิจฉัย ...และฟ้องของ

โจทก์มีข้อความสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158
ไม่เคลือบคลุม ทำให้จำเลยเสียเปรียบในการต่อสู้คดี ชอบที่จะรับไว้ดำเนิน
การพิจารณาต่อไป

ดู คำพิพากษากฎีกาที่ 771/2490 หน้า 911 - 914.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคำฟ้องความผิดฐานฉ้อโกงหรือยักยอก *

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2488 เวลากลางวัน จำเลยได้รับมอบธนบัตรจีน 20000 เหรียญ คิดเป็นเงินไทย 3600 บาท ของนายชู่โฮ แซ่ตั้ง ผู้เสียหาย โดยจำเลยรับจะเอาไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินไทยให้

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 17 ถึง 20 กันยายน 2488 เวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยนี้โดยทุจริต เบียดบังยักยอกเอาเงินดังกล่าวของผู้เสียหายไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว หรือมิฉะนั้น ในวันที่ 17 ที่กล่าวแล้ว จำเลยทุจริตแต่แรกใจอุบาย หลอกลวง นายชู่โฮโดยเอาความเท็จมากล่าว นายชู่โฮหลงเชื่อมอบธนบัตรจีนให้จำเลยไป เหตุเกิดที่ ตำบลและอำเภอกันตัง จังหวัดศรีวิชัย

ขอโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 304 314 และให้คืนหรือไช้ราคาทรัพย์สิน

* คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 728/2489 ศาลฎีกาเห็นว่า ฟ้องโจทก์ในคดีนี้ได้กล่าวชัดเจนแล้วว่า จำเลยได้รับมอบธนบัตรจีน โดยจำเลยรับจะเอาไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินไทยให้ ใครๆรวมทั้งจำเลยด้วยยอมเข้าใจว่าจำเลยรับจะเอาไปแลกเปลี่ยนด้วยความตั้งใจที่จะแลกเปลี่ยนแต่แรกหรือไม่ หรือว่าเพียงแค่ออกเพื่อให้มอบธนบัตรจีนให้เท่านั้น เป็นความในใจซึ่งจำเลยทราบดีกว่าใคร ไม่มีทางที่จำเลยอาจจะไม่เข้าใจฟ้อง อันจะพึงเป็นเหตุให้หลงชอกช้อสุแต่ประการใดเลย.

ตัวอย่างคำฟ้องความผิดฐานยักยอกทรัพย์สิน ลักทรัพย์หรือรับของโจร *

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2499 เวลาประมาณ 18.00น. จำเลยที่ 1 ใ้รับมอบหมายโคผุ 1 ตัว ราคา 800 บาท ของนายบุญ แซ่ซุนทก ไร่เพื่อดูแลรักษา ครั้นระหว่างเวลาประมาณ 18.00น. ของวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2499 ถึงเวลาประมาณ 6.00น. ของวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2499 วัน เวลาโคไม่ปรากฏชั้ค จำเลยที่ 1 ไ้บังอาจมีเจตนาทุจริตคิดเบียดบังยักยอกเอา โคผุ 1 ตัว ของนายบุญ แซ่ซุนทก คังกล่าวแล้วไปเป็นอาณานิธิของจำเลย ที่ 1 เสีย เหตุเกิดที่ ตำบลลูกน้ำใส อำเภोजั้รุ้ส จังหวัดชัยภูมิ

ข้อ 2. คอมาวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2499 เวลากลางวัน จำเลยที่ 2 3 และ 4 ไ้พาโคของนายบุญ แซ่ซุนทกรายนี้ไป ทั้งนี้โดยตามวันและเวลาคังกล่าว แล้วในฟ้องข้อ 1 จำเลยที่ 2 , 3 และ 4 ไ้บังอาจสมคบกันเป็นคณรายลักโค ของนายบุญ แซ่ซุนทก รายนี้ที่ถูคจำเลยที่ 1 ยักยอกมา หรือมิฉะนั้นตามวันและ เวลาคังกล่าวแล้วในข้อ 1 ถึงวันเวลาคังกล่าวแล้วในฟ้องข้อ 2 จำเลยที่ 2 , 3 และ 4 ไ้บังอาจรับโครายนี้ไว้จากจำเลยที่ 1 ไ้โดยรู้ว่าเป็นของรายโคมาจาก การกระทำผิดคอกกฎหมาย เหตุเกิดเกี่ยวพันระหว่างตำบลลูกน้ำใส อำเภोजั้รุ้ส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่ง เป็นตำบลที่จำเลยที่ 1 รับผิดชอบและยักยอกโคไป และตำบล หนองบัวตะเชือก อำเภอกันซุนทก จังหวัดนครราชสีมา ซึ่ง เป็นตำบลที่จำเลยที่ 2 , 3 และ 4 พาโครายนี้ไป

ขอโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 294 , 314 , 321 .

* คำพิพากษาฎีกาที่ 112/2501 ในคดีนี้ศาลอุทธรณ์ เห็นว่าฟ้องโจทก์ มีข้อเท็จจริงและรายละเอียดว่า จำเลยกระทำความผิดอย่างไรแล้ว และมีโคชั้คแยงกัน หรือเคลือบคลุม ส่วนศาลฎีกาประชุมปรึกษาคดีนี้แล้ว เห็นว่า เมื่อพิเคราะห์

ฟ้องของโจทก์โดยตลอดแล้ว พอเข้าใจได้ว่า โจทก์กล่าวหาว่า จำเลยที่ 1 ใ้
 รับมอบหมายโคธูของนายบุญ แซ่ซุนทก ไว้เพื่อคู่แลร์รักษา 1 คั้วราคา 800 บาท
 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2499 เวลาประมาณ 18.00น. แล้วในระหว่างเวลาดังกล่าว
 ถึงวันรุ่งขึ้นเวลาประมาณ 06.00น. จำเลยที่ 1 ใ้มีเจตนาทุจริตเพี้ยคั้งเอาโค
 รายนี้ไปเป็นอาณาประโยชน์ของจำเลยที่ 1 เสีย ซึ่ง เป็นความผิดฐานยักยกทรัพย์
 ตามกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 314 เหตุหั้งนี้เกิดขึ้นที่ตำบลกุกน้ำใส อำเภอ
 จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ และโจทก์กล่าวหาจำเลยที่ 2 , 3 และ 4ว่า ในวันที่ 1
 พฤษภาคม 2499 นั้น เวลากลางวัน จำเลยที่ 2 , 3 และ 4 ใ้พาโครายนี้ไป
 ที่ตำบลหนองบัวตะเกียก อำเภอกันชุนทก จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งหั้งนี้โดยจำเลย
 ที่ 2 , 3 และ 4 ใ้สมคคกันเป็นคนรายลักโครายนี้ที่จำเลยที่ 1 ยักยกมานั้นไป
 หรือ จำเลยที่ 2 , 3 และ 4 ใ้รับเอาโครายนี้ไว้โดยรู้อยู่ว่าเป็นของที่ใ้มาจาก
 การกระทำผิดกฎหมาย การกระทำของจำเลยที่ 2 , 3 และ 4 เป็นความผิดฐาน
 ลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 294 หรือฐานรับของโจร ตาม
 มาตรา 321 คั้งนี้ฟ้องของโจทก์จึงมีข้อความสมบูรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญามาตรา 158 (5) และ (6) บัญญัติไ้ระบุ และเป็นข้อความที่
จำเลยพอจะเข้าใจขอหาใ้คดีแล้ว ส่วนขอควรมอื่นที่กล่าวช้า กล่าวเกิน
 กล่าวกววนไปควยความหยอนในภาษานั้น เมื่อพิเคราะห์ใ้แล้ก็เห็นใ้ว่ายังไม่ถึงกับ
 จะ เป็นขอชั้กแย้งกับใ้ใจความสำคัญจนทำให้เข้าใจขอหาใ้ไม่ได้

ตัวอย่างคำฟ้องสิทธิ์หรือรับของโจรที่ถือว่าเคลือบคลุม

1. คำฟ้องบรรยายความผิดฐานสิทธิ์หรือรับของโจร โดยไม่ฟ้องในลักษณะการกระทำผิดความผิดในศาลเลือกลงโทษ โดยบรรยายฟ้องว่า

ข้อ 1. ระหว่างพระอาทิตย์ตกของวันที่ 15 กรกฎาคม 2493 จนถึงพระอาทิตย์ขึ้นของวันที่ 16 เดือนเดียวกัน อันเป็นเวลากลางคืนตามกฎหมาย จำเลยไคเป็นคนร้ายงักประทุเข้าไปในเคหะที่อยู่ของโจทก์ บังอาจลักเอาหนังสือตัวชนิดต่างๆไป รวมราคา 1500 บาท โดยเจตนาทุจริตและมิได้รับอนุญาตจากโจทก์ หรือระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคมถึงวันที่ 11 กันยายน 2493 วันใดไม่ปรากฏ จำเลยบังอาจรับหนังสือของโจทก์ซึ่งถูกผู้ร้ายลักไปไว้ โดยรู้ว่าเป็นของที่ใครมาแต่การกระทำผิดกฎหมาย วันที่ 11 กันยายน 2493 กำนันเจ้าของห้องที่จับจำเลยไคพร้อมกับของกลาง คือหนังสือ 8 หนังสือราคา 800 บาท ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 288 293 294 321

โดยศาลฎีกาได้ตัดสินว่า ฟ้องของโจทก์กล่าวชัดแย้งกันอยู่ในตัว โดยเมื่อตนบรรยายฟ้องยืนยันว่า จำเลยเป็นคนร้ายงักประทุเข้าไปลักทรัพย์โจทก์ในเคหะสถาน แต่ตอนปลายกล่าวในฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดฐานรับของโจรรายเดียวกัน ซึ่งถ้าจำเลยกระทำความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว ก็จะกระทำความผิดฐานรับของโจรในทรัพย์รายเดียวกันไม่ได้ หรือถ้าจำเลยทำผิดฐานรับของโจรจำเลยก็ไม่ใช่ผู้ร้ายลักทรัพย์รายเดียวกัน จึงเป็นฟ้องที่เคลือบคลุมไม่อาจทำให้จำเลยเขาใจขอหาไคก็ ไม่ชอบควยป.วิอาญา มาตรา 158 (5) ¹

จากข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าว อาจฟ้องในลักษณะการกระทำผิดความผิดในศาลเลือกลงโทษไคดังนี้

¹คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1914/2494

ข้อ 1. ระหว่างพระอาทิตย์ตกของวันที่ 15 กรกฎาคม 2493 จนถึงพระอาทิตย์ขึ้นของวันที่ 16 เดือนเดียวกันอันเป็นเวลากลางคืนตามกฎหมาย ใค้มีคนร้ายจับประตูเข้าไปในเคหะสถานที่อยู่อาศัยของโจทก์ และลักเอาหนังสือตัวชนิกต่างๆ รวมราคา 1500 บาทของโจทก์ไปโดยทุจริต

ข้อ 2. ต่อมาวันที่ 11 กันยายน 2493 กำนันเจ้าของท้องที่จับจำเลยไค้พร้อมควยของกลาง คือ หนังสือ 8 หนังสือ ราคา 800 บาท ของโจทก์ที่ถูกคนร้ายลักไปดังกล่าวในฟ้องข้อ 1. ทั้งนี้ ตามวันเวลาที่ทรัพย์สินถูกลักไปตามฟ้องข้อ 1. จำเลยนี้ไค้บังอาจเป็นคนร้ายลักทรัพย์สินดังกล่าวของโจทก์ไปโดยทุจริตและมิไค้รับอนุญาตจากโจทก์ หรือมิฉะนั้น ตามวันเวลาที่ทรัพย์สินถูกลักไปตามฟ้องข้อ 1. จนถึงวันเวลาที่จับจำเลยไค้ในฟ้องข้อ 2. จำเลยไค้บังอาจรับของโจทก์ทรัพย์สินนี้ไว้ โดยรู้อยู่ว่าเป็นทรัพย์สินที่ไค้มาแต่การกระทำผิดตามกฎหมาย เหตุเกิดที่ตำบลคลองตาล อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ขอใ้หลงโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 288 293 294

321 1

อนึ่ง จะเห็นไค้ว่าคำฟ้องที่โจทก์บรรยายมาแต่แรก โจทก์บรรยายใน ความผิดฐานลักทรัพย์สิน และต่อมาบรรยายความผิดฐานรับของโจทก์ ฟ้องโจทก์จึงถือว่าขัดแย้งกัน เพราะยืนยันแต่แรกว่าจำเลยลักทรัพย์สิน ต่อมาว่ารับของโจทก์ แต่คำฟ้องในลักษณะที่แสดงไว้ จะเห็นไค้ว่าฟ้องในลักษณะดังกล่าวจะไม่ขัดแย้งกันแต่อย่างไค้ เพราะในตอนแรกกล่าวเพียงว่ามีคนร้ายลักเอาทรัพย์สินไป ต่อมาจับทรัพย์สินของกลางไค้ที่จำเลย ทั้งนี้จำเลยเป็นคนร้ายลักเอาทรัพย์สินไปหรือมิฉะนั้นจำเลยก็รับเอาทรัพย์สินนั้นไว้อันเป็นความผิดฐานรับของโจทก์ (ผู้เขียน)

2. คำฟ้องบรรยายยืนยันแต่แรกว่า จำเลยเป็นคนร้ายลักทรัพย์ของผู้เสียหายไป และต่อมาในตอนท้ายกลับว่า จำเลยลักทรัพย์หรือรับของโจรในทรัพย์คังกล่าว ซึ่งศาลฎีกาไต่คดีสินเป็นแนวทางเดียวกันตลอดมาว่าเป็นฟ้องที่ขัดแย้งกัน เป็นการกล่าวหาซึ่งไม่มีข้อเท็จจริงที่แน่นอน ทำให้จำเลยไม่เข้าใจข้อหาใดคือ เป็นฟ้อง เคลือบคลุมไม่ชอบกฏป. วิชาญา มาตรา 158 (5) ¹ เช่น

ขอ1. เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2498 เวลากลางวัน จำเลยไต่บังอาจเป็นคนร้ายลักเรือมาของโจทก์ไป 1 ลำราคา 200 บาท เหตุเกิดที่ ตำบลบางยาง อำเภอบางสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี

ขอ2. ต่อมาวันใดจำไม่ไคแน่ ระหว่างวันที่ 13 ถึง 15 สิงหาคม 2498 โจทก์นำเจ้าพนักงานจับไคเรือมาของโจทก์ที่หายไปจากจำเลย ทั้งนี้โดยจำเลยไคเป็นคนร้ายลักเอาเรือมาของโจทก์ไปคังกล่าวแล้ว หรือมิฉะนั้นจำเลยก็รับเอาเรือของโจทก์ไคจากคนร้าย โดยรูว่าเป็นของรายไคมาจากการกระทำความผิดกฎหมาย

ขอไคหลงโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 288 293 321

ศาลฎีกาไควินิจฉัยคำฟ้องคังกล่าววว่า "ความผิดฐานลักทรัพย์และรับของโจรมีความสัมพันธ์ไคลชคกัน ซึ่งบางเรื่องก็ยากที่จะวินิจฉัยชี้ชาควว่าเป็นความผิดฐานไคแน่ คง เนื่องจากเหตุนี้ศาลฎีกาไคเคยพิพากษาเป็นบรรทัดฐานหลายเรื่องแล้วว่า ในกรณีฟ้องว่าลักทรัพย์หรือรับของโจรหากบรรยายข้อเท็จจริงในฟ้องไคสละทราบ เช่นกล่าววว่าของถูกคนร้ายลักมาแล้วจับของนั้นไคจากจำเลย ทั้งนี้เพื่อให้ศาลเลือกวินิจฉัยชี้ชาคเอาวตามรูปคดีจะเป็นความผิดลักทรัพย์หรือรับของโจร คังนั้นบิวว่าเป็นฟ้องที่ชอบกฏกฎหมาย แต่คดีนี้ฟ้องหาไคบรรยายข้อเท็จจริงทำนองคังกล่าวไม่ กลับยืนยันในฟ้องขอ 1. วว่าจำเลยเป็น

¹คำพิพากษาฎีกาที่ 975/2480 325/2481 722/2481 286/2482 692/2482 1914/2494 30/2498 250/2500 ยกเวน คำพิพากษาฎีกาที่ 212/2504(ญ)

คนร้ายลักทรัพย์ แต่แล้วมากล่าวในฟ้องขอ 2 ทว่าจำเลยลักทรัพย์หรือรับของโจร ซึ่งเป็นการชกกัน ทำให้จำเลยไม่เข้าใจขอหาใคร ก็ จึง เป็นฟ้องที่ไม่ชอบควยป. วิชาญา มาตรา 158(5)¹

จากขอเท็จจริงในคดีดังกล่าว อาจบรรยายฟ้องดังนี้

ขอ 1. เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2498 เวลากลางวัน ใคมีคนร้ายลักเอาเรือมาของโจทก์ไป 1 ลำ ราคา 200 บาท โดยทุจริต

ขอ 2. ทอมาระหว่างวันที่ 13 ถึง 15 สิงหาคม 2498 เวลาใดไม่ปรากฏชัด โจทก์นำเจ้าพนักงานจับใคเรือมาของโจทก์ที่ถูกคนร้ายลักไปตามฟ้องขอ 1. ใคจากจำเลย ทั้งนี้ ตามวันเวลาที่กล่าวในฟ้องขอ 1. จำเลยใคบังอาจ เป็นคนร้ายลักเอาทรัพย์สินดังกล่าวของโจทก์ไปโดยทุจริต หรือมิฉะนั้นตามวันเวลาที่กล่าวในฟ้องขอ 1. จนถึงวันที่จับจำเลยใคตามฟ้องขอ 2. จำเลยใครับเอาเรือมาของโจทก์ไว้ โดยรู้อยู่ว่าเป็นทรัพย์สินที่ใคมาจากการกระทำผิดคอกกฎหมาย เหตุเกิดที่ ตำบลบางยาง อำเภอบานสรวง จังหวัดปราจีนบุรี

ขอใหลงโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 288 293 321

¹คำพิพากษาฎีกาที่ 250/2500

อนึ่ง ใคมีบันทึกประกอบคำพิพากษาฎีกา เรื่องฟ้องว่าลักทรัพย์หรือรับของโจร โดยศาสตราจารย์หยุด แสงอุทัย ความว่า " ... โจทก์ฟ้องโดยกล่าวขอเท็จจริงในฟ้องต่างกัน คือแทนที่โจทก์จะกล่าวว่า เมื่อเวลานั้นๆใคมีคนร้ายลักทรัพย์นั้นๆไปแล้วจับใคที่จำเลย โจทก์กลับยืนยันลงไปใคฟ้องว่าจำเลยลักทรัพย์นั้นๆไป ฟ้องทั้งสองรูปนี้ถาพิจารณาใคใคจะเห็นว่าใคผลแถความเข้าใจของจำเลยใคใคกันมาก เพราะใคใคแรกโจทก์ใคใคแถกล่าวขอเท็จจริงว่ามีคนร้ายลักทรัพย์ มีใคยืนยันว่าใคใคลัก แต่ไปจับทรัพย์สินของใคใคกลางใคที่จำเลยๆจึงทำใคใคฐานรับของโจรก็ใค ส่วนใคใคฟ้องรูปหลังโจทก์ยืนยันมาที่ใคใคว่าจำเลย เป็นคนร้ายลัก

ทรพีนั้น แต่แล้วกลับหาว่าจำเลยกระทำความผิดฐานรับของโจรควย จะว่า
การบรรยายฟ้องรูปหลังนี้มีลักษณะสมควรที่ทำให้จำเลย เข้าใจขอหาไต่คดีแล้วก็
ยาก จำเลยยอมไม่แน่ที่จะเข้าใจขอหาว่า โจทก์เอาผิดในทางลักหรือรับของ
ร้าย ฉะนั้นฟ้องสองรูปนี้จึงมีลักษณะผิดกันในเนื้อหา ไม่ใช่แต่เพียงถ้อยคำ "

กู หยุก แสงอุทัย , "บันทึกประกอบคำพิพากษาฎีกา เรื่องฟ้องว่า
ลักทรัพย์หรือรับของโจร" , บทบัญญัติ , เล่ม 11 ตอน 1 กุมภาพันธ์ 2481
หน้า 44 - 45.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคำฟ้องฉ้อโกงหรือยักยอกที่ถือว่า เป็นฟ้อง เคลือบคลุม

1. คำฟ้องบรรยายความผิดฐานฉ้อโกงและยักยอกรวมกันมา โดยมีคำฟ้อง
ในลักษณะการกระทำความผิดเป็นท้อง เรื่องให้ศาลเลือกลงโทษ เช่น

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2482 เวลากลางวัน จำเลยบังอาจ
ใช้อุบายหลอกลวง เอาความเท็จมากล่าวแก่นาย เอียก ชูช่วยว่าขอเช่าเรือไป
บรรทุกจาก 5 วัน นาย เอียกหลงเชื่อว่าเป็นความจริงจึงมอบเรือ 1 ลำให้
จำเลยไป จำเลยรับมอบเรือแล้วบังอาจ เจกนาตุจริกยักยอก เอาเรือของนาย
เอียก ชูช่วย ไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัว ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะ
อาญามาตรา 304 314 และขอให้จำเลยคืนหรือชดเชยราคาทรัพย์สิน

กรณีดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ เห็นว่า "ฟ้องของโจทก์ มี 2 นัยขัด
แย้งกันในตัว เพราะในวาระเดียวกัน เป็นทั้งฉ้อโกงและยักยอกหาได้ไม่ จึง เป็น
ฟ้องที่เคลือบคลุม ยากที่จำเลยจะต่อสู้คดี " ส่วนศาลฎีกาเห็นว่า "ตามฟ้อง
โจทก์เบื้องต้นว่า จำเลยใช้อุบายหลอกลวง เอาความเท็จมากล่าวให้โจทก์
หลงเชื่อ คำเท็จจึงไต่ส่ง เรือให้จำเลย โจทก์มีความมุ่งหมายที่จะให้ลงโทษ
ฐานฉ้อโกงอย่างเกี่ยว เพราะถ้ามีการหลอกลวงให้โจทก์ส่งมอบเรือให้จำเลย
แล้ว การกระทำผิดฐานยักยอกก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ " 1

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวอาจฟ้องในลักษณะการกระทำความผิดให้ศาลเลือก
ลงโทษได้ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2482 เวลากลางวัน จำเลยได้รับ
มอบเรือ 1 ลำ ราคา 200 บาทของนาย เอียก ชูช่วย ผู้เสียหายไปโดยจำเลย
ไต่กล่าวกับผู้เสียหายว่าขอเช่าเรือดังกล่าวไปเพื่อบรรทุกจาก

ข้อ 2. วันเวลาใดไม่ปรากฏ ระหว่างวันที่ 5 จนถึงวันที่ 10

เมษายน 2482 จำเลยไต่เอาทรัพย์สินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวเสีย
 ทั้งนี้ ตามวันเวลาในฟ้องข้อ 1. จำเลยไต่มีเจตนาทุจริตซื้อขายหลอก
 โขยการ เอาความเท็จมากล่าวแก่ผู้เสียหายว่า จำเลยขอเช่าเรือไปบรรทุก
 จาก 5 วัน ซึ่งความจริงจำเลยมิได้ประสงค์จะนำเรือไปบรรทุกจากแต่อย่าง
 ใด และโดยการหลอกลวงครั้งนี้ ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าเป็นความจริงจึง
 มอบเรือดังกล่าวข้างตนให้จำเลยไป หรือมิฉะนั้น ตามวันเวลาที่กล่าวใน
 ฟ้องข้อ 2. เมื่อจำเลยไต่รับมอบเรือจากผู้เสียหายแล้ว จำเลยบังอาจมี
 เจตนาทุจริต เบียดบัง เอาทรัพย์สินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว เหตุเกิดที่
 ตำบล คลากขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ขอโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 304 314
 และขอให้จำเลยคืนหรือไต่ราคาทรัพย์สินดังกล่าวด้วย 1

1 การบรรยายฟ้องของโจทก์จะเห็นได้ว่า โจทก์บรรยายฟ้องในความ
 นิติฐานยกข้อและข้อโจทก์รวมกันมา โดยตอนต้นบรรยายว่าจำเลยหลอกลวงด้วย
 ความเท็จ และผู้เสียหายหลงเชื่อคำหลอกลวงจึงมอบทรัพย์สิน อันมีลักษณะเป็น
 ความนิติฐานข้อโจทก์ และบรรยายว่า เมื่อจำเลยไต่รับทรัพย์สินดังกล่าวได้ เบียดบัง
 ยกข้อเสีย และขอให้ศาลลงโทษข้อโจทก์หรือยกข้อ ฟ้องของโจทก์จึงอาจสมบูรณ์
 ได้ในความนิติฐานข้อโจทก์ตามที่ศาลฎีกาวินิจฉัย แต่จะถือว่าสมบูรณ์ในความนิติฐาน
 ยกข้อคงไม่ได้ เพราะโจทก์บรรยายแต่ตนว่าจำเลยหลอกลวงและผู้เสียหายส่ง
 ทรัพย์สินให้เพราะหลงเชื่อคำหลอกลวง ก็ย่อมจะเกิดความนิติฐานยกข้อไม่ได้ แต่
 ถ้าโจทก์ บรรยายฟ้องในลักษณะที่ผู้เขียนเสนอ โดยฟ้องในลักษณะการกระทำผิด
 ให้ศาลเลือกลงโทษ ก็จะไม่ขัดแย้งกัน (เทียบคำฟ้องตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่
 771/2490) - ผู้เขียน

2. คำฟ้องบรรยายความผิดฐานฉ้อโกงในตอนที่ตน และบรรยายฟ้องความผิดฐานยักยอกในตอนที่ตนท้าย โดยมีคำบรรยายฟ้องในลักษณะการกระทำความผิด ให้ศาลเลือกลงโทษ เช่น

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2491 เวลากลางวัน จำเลยไปขังอาจ ไซอุบายหลอกดวงอันประกอบด้วยเอาความเท็จมาทูลถวญหาแก่ภรรยา ประสงค์ ให้ส่ง ทะเบียนรถยนต์ และรถยนต์หมายเลข ก.ท. 2536 ราคา 20000 บาท โดย จำเลยหลอกดวงผู้เสียหายว่า เอารถยนต์คันนี้ไปเพื่อรับจ้างขนผลไม้ที่จังหวัด จันทบุรี หาเงินมาไซหนี้ที่จำเลย เคยยืมไปจากนายประสงค์ ทั้งนี้ โดยจำเลยมี เจตนาทุจริตคิดหลอกดวงผู้เสียหายให้ส่งมอบรถยนต์คันนี้แก่จำเลย ผู้เสียหาย หลง เชื่อจึงมอบทะเบียนรถยนต์กับรถยนต์หมายเลข ก.ท. 2536 ดังกล่าวในตอนที่ตนให้แก่จำเลย หรือว่า เมื่อวันที่เวลาค้างฟ้องข้างตน ผู้เสียหายไปมอบรถยนต์ หมายเลข ก.ท. 2536 พร้อมทวงทะเบียนรถแก่จำเลยไป โดยจำเลยขอยืมรถ ดังกล่าวไปใช้รับจ้างขนผลไม้ที่จังหวัดจันทบุรีแล้วจำเลยจะนำมาส่งคืน จำเลย ใดรับมอบรถยนต์พร้อมทะเบียนดังกล่าวแล้วในวันเวลาค้างฟ้องข้างตน แล้วต่อมาถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2491 วันเวลาใดไม่ปรากฏ จำเลยบังอาจมีเจตนา ทุจริตนำทะเบียนรถยนต์คันหมายเลข ก.ท. 2536 นั้นไปโอนขายแก่ผู้อื่น เอา เงินเป็นประโยชน์ส่วนตัวเสีย เหตุเกิดที่ ตำบลโสมนัส อำเภอบ่อปราบ จังหวัดพระนคร ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 304 314

ศาลฎีกาเห็นว่าฟ้องของโจทก์บรรยายการกระทำของจำเลยยักยอกอยู่ในตัว กล่าวคือ ถ้าหากจะฟังว่าจำเลยเอาความเท็จมาหลอกดวงให้เจ้าทุกข์ส่ง รถให้แล้วก็ไม่ใช่เรื่องยืมรถ และถ้าหากเป็นเรื่องยืมรถกันถึงที่โจทก์ฟ้องมา ก็ ไม่ใช่เรื่องจำเลยเอาความเท็จมาหลอกดวงเจ้าทุกข์¹

¹คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1242/2493

ตามขอเท็จจริงดังกล่าว อาจฟ้องในลักษณะการกระทำความผิด ให้ศาลเลือกลงโทษใดดังนี้

ขอ 1. เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2491 เวลากลางวัน จำเลยได้รับมอบทะเบียนรถยนต์และรถยนต์หมายเลข ก.ท. 2536 ราคา 20000 บาทของนาย ประสงค์ เรืองแสง ผู้เสียหาย โดยจำเลยไต่ถามได้ว่าจำเลยผู้เสียหายว่าขอยืมรถยนต์ดังกล่าวไปรับจ้างขนผลไม้ที่จังหวัดจันทบุรี เพื่อหาเงินมาชำระหนี้ที่จำเลยได้เคยยืมผู้เสียหายไป และจะนำรถดังกล่าวมาส่งคืน

ขอ 2. เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2491 จนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2491 วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยได้นำทะเบียนรถยนต์และรถยนต์ดังกล่าวนี้ไปโอนขายให้แก่ผู้อื่น เอาเงินเป็นประโยชน์ส่วนตัวเสีย ทั้งนี้ ตามวันเวลาตามฟ้องขอ 1. จำเลยบ่งอาจมีเจตนาทุจริต ใช้อุบายหลอกลวงผู้เสียหายควยการแสวงงขอความว่า ขอยืมรถยนต์คันดังกล่าวของผู้เสียหายไปรับจ้างขนผลไม้ที่จังหวัดจันทบุรี เพื่อหาเงินมาชำระหนี้ที่จำเลยได้เคยยืมผู้เสียหายไป และจะนำรถยนต์ดังกล่าวมาคืน อันเป็นความเท็จ ความจริงจำเลยมิได้นำรถไปเพื่อรับจ้างบรรทุกผลไม้แต่อย่างใด และโดยการหลอกลวงจึงว่านั้นทำให้ผู้เสียหายหลง เชื่อว่าเป็นความจริงจึงมอบรถยนต์ดังกล่าวพร้อมทะเบียนให้กับจำเลยไป หรือมิฉะนั้นตามวันเวลาที่กล่าวในขอ 2. จำเลยเมื่อได้รับมอบรถยนต์พร้อมควยทะเบียน บังอาจมีเจตนาทุจริต เบียดบัง เอาทรัพย์สินดังกล่าว เป็นประโยชน์ของคนโดยทุจริต เหตุเกิดที่ ตำบลวัดโสมนัส อำเภอป้อมปราบ จังหวัดพระนคร

ขอโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 304 314

ตัวอย่างคำฟ้องในกรณีความผิดเกี่ยวกับ โจทก์เลือกฟ้องจำเลย
เพียงฐานเดียว และโจทก์ฟ้องผิดฐาน

1. ความผิดฐานลักทรัพย์หรือยักยอก

ข้อเท็จจริง พอคาของจำเลยใช้ให้จำเลยเอากระป๋องไปเลี้ยง จำเลย
รับเอากระป๋องไปเลี้ยงไว้ในความดูแลรักษาของจำเลย แล้วเอาไปเป็นประโยชน์
ของตนเสีย เป็นกรณีความผิดคาบเกี่ยวกับระหว่างความผิดฐานลักทรัพย์และ
ยักยอก โจทก์เลือกฟ้องในความผิดฐานลักทรัพย์ แต่ทางพิจารณาเป็นความผิด
ฐานยักยอก โดยโจทก์ฟ้องว่า

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2482 เวลากลางวัน จำเลยกับ
พวกอีกสองคน สมคบกันลักกระป๋องของนาย ออก ม่วงโสตร์ไป 7 ตัวราคา 200 บาท
โดยทุจริต เหตุเกิดที่ ตำบลวังลึก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ขอให้ลง
โทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 296 ¹

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ โจทก์อาจฟ้องในลักษณะการกระทำผิดให้ศาล
เลือกลงโทษ โดยบรรยายฟ้องว่า

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2482 เวลากลางวัน นายออก
ม่วงโสตร์ ผู้เสียหาย ใ้ใช้ให้จำเลยเอากระป๋อง 7 ตัว ราคา 200 บาทของ
ผู้เสียหายไปเลี้ยง จำเลยได้รับเอากระป๋องดังกล่าวไปเลี้ยง ครั้นถึงเวลา
ประมาณ 12 นาฬิกาของวันเดียวกัน จำเลยไม่นำกระป๋องกลับมาตามเคย ผู้เสียหาย
จึงไปตามพบจำเลยแต่ไม่พบกระป๋องดังกล่าว ทั้งนี้ตามวันเวลาดังกล่าว
ข้างตน จำเลยนี้ไ้บังอาจเป็นคนร้ายเอากระป๋อง 7 ตัวราคา 200 บาทของผู้
เสียหายไปโดยทุจริต หรือ มิฉะนั้น จำเลยซึ่งรับเอากระป๋องของผู้เสียหายไว้
ในความครอบครองดูแลรักษา ไ้บังอาจมีเจตนาทุจริต เบียดบัง เอา

¹ คำพิพากษากฎีกาที่ 501/2483

กระป๋องคังกล่าว เป็นประโยชน์ส่วนตัว เหตุเกิดที่ ตำบลวังลึก อำเภอ
สามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอให้ลงโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาชญามาตรา 296 314¹

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

¹ในข้อท้ายของคำพิพากษากฎีกาที่ 501/2483 ได้มีหมายเหตุท้ายฎีกา
ความว่า "... อนึ่งควรสัง เกตุว่าในคดีนี้ โจทก์ไม่ได้อฟ้อง เป็นสองฐานกล่าว
หาว่าลักทรัพย์หรือยักยอก แต่ได้อฟ้องลักทรัพย์สถานเดียว ซึ่งถ้าโจทก์จะฟ้อง
ว่าจำเลยลักทรัพย์หรือยักยอกแล้ว ตามคำพิพากษากฎีกาที่ 91/2483 ฟ้องของโจทก์
ก็จะเป็นฟ้องที่ไต่ไซ้ " (น่าจะไซ้ไต่ - ผู้เขียน)

ฎีกา หมายเลขคำพิพากษากฎีกาที่ 501/2483

2. ความนิกรานลักทรัพย์หรือยักยอกทรัพย์สินหาย

ข้อเท็จจริง เจ้าทรัพย์ไถ่รังรถของจำเลย แล้วลืมทรัพย์ไว้ในรถ จำเลยได้เก็บเอาทรัพย์ดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว เป็นกรณีความเกี่ยวระหว่างความนิกรานลักทรัพย์และยักยอกทรัพย์สินหาย โดยโจทก์เลือกฟ้องในความนิกรานลักทรัพย์ แต่ทางพิจารณาเป็นความนิกรานยักยอกทรัพย์สินหาย โดยโจทก์บรรยายฟ้องว่า

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2490 เวลากลางวัน จำเลยบังอาจลักเอาข้าวมา 1 ถัง ราคา 20 บาท ของ ส.ท.ท.ชรรค์ชัย ชัยคำวังไป เหตุเกิดที่ตำบลหัวเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2490 เจ้าทรัพย์จับจำเลยไปพร้อมคนมาของกลาง ขอให้ลงโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 288 และขอให้ส่งคืนของกลางแก่เจ้าทรัพย์¹

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าว โจทก์อาจฟ้องในลักษณะการกระทำความผิดให้ศาลเลือกลงโทษ โดยบรรยายฟ้องว่า

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2490 เวลากลางวัน ส.ท.ท.ชรรค์ชัย ชัยคำวัง ผู้เสียหาย ใ้โดยสารรถจักรยานสามล้อของจำเลย ขณะลงจากรถ ผู้เสียหายได้ลืมเอาข้าวมา 1 ถัง ราคา 20 บาทไว้ในรถดังกล่าว เมื่อรู้สึกรู้ว่าได้ลืมเอาข้าวผู้เสียหายได้ติดตามจำเลยไปแต่ไม่พบ ต่อมา เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2490 เวลากลางวัน ผู้เสียหายไปจับจำเลยไปพร้อมคนมาดังกล่าวเป็นของกลาง ทั้งนี้ ตามวันเวลาใดไม่ปรากฏชัดระหว่างวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2490 จำเลยไปบังอาจลักเอาข้าวมา 1 ถัง ราคา 20 บาทของผู้เสียหายไปโดยทุจริต หรือมิฉะนั้น ตามวันเวลาดังกล่าวแล้ว จำเลยได้เก็บเอาข้าวมาของผู้เสียหายดังกล่าวอันเป็นทรัพย์ที่หายไปแล้ว หาใดจัดการตามที่กฎหมาย

¹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 324/2491

บังคับไว้ไม่ กลับยกยอกเอาผ้าขาวมาทิ้งกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว เสีย
เหตุเกิดที่ ตำบลหัวเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ขอให้งดโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 288 318
และขอให้งดจำเลยคืนหรือไต่ราคาของกลางแก่เจ้าทรัพย์ 1

1 จากข้อเท็จจริงข้างต้น บัดนี้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิด
ฐานลักทรัพย์หรือยกยอกทรัพย์สินหาย ความเกี่ยวใกล้ชิดกันมาก ในกรณีดังกล่าว
โจทก์เลือกฟ้องในความผิดฐานลักทรัพย์ แต่ทางพิพากษากลับไต่ความว่าเป็น
ความผิดฐานยกยอกทรัพย์สินหาย จึงต้องพิพากษายกฟ้องจำเลยในที่สุด แต่ถ้าโจทก์
ฟ้องจำเลยในลักษณะการกระทำความผิดให้ศาลเลือกลงโทษ ในความผิดฐานลัก
ทรัพย์หรือยกยอกทรัพย์สินหาย ก็คงจะลงโทษจำเลยนี้ได้ (เทียบคำฟ้องตามแนว
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1241/2481) - ผู้เขียน.

3. ความผิดฐานลักทรัพย์ หรือ ยักยอก

ข้อเท็จจริง จำเลยและผู้เสียหายไปซื้อพริกด้วยกัน ขณะผู้เสียหายกำลังกมลง เลือกพริกอยู่นั้น จำเลยบอกกับผู้เสียหายว่าเงินในกระเป๋าจะตก พรอมกันนั้นจำเลยก็หยิบเอาห่อพลาสติกซึ่งผู้เสียหายใส่เงิน 2200 บาท จากกระเป๋าเสื้อของผู้เสียหายมาได้ ผู้เสียหายจึงบอกให้จำเลยถือไว้ให้ดี แล้วเลือกพริกต่อไป จำเลยพาเงินดังกล่าวหลบหนีไป โจทก์เลือกฟ้องในความผิดฐานยักยอก แต่ทางพิจารณาไต่ความว่าเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ โดยโจทก์ฟ้องว่า

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2519 เวลากลางวัน จำเลยไต่ครอบครองและรักษาทรัพย์จำนวน 2200 บาท ของนาง พินหรือหลิน เสริมชื่อ ไว้แล้ว บังอาจ เบียดบัง เอาเงินสดจำนวน 2200 บาท ซึ่งรับมาครอบครองและรักษาไว้ เป็นของจำเลยโดยทุจริต เหตุเกิดที่ ตำบลกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 และให้จำเลยคืนหรือชดเชยทรัพย์ 2200 บาทแก่เจ้าทรัพย์¹

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว โจทก์อาจฟ้องในลักษณะการกระทำความผิดให้ศาลเลือกลงโทษ โดยบรรยายฟ้องว่า

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2519 นางพินหรือหลิน ผู้เสียหายและจำเลยไต่ไปตลาดด้วยกัน ขณะที่ผู้เสียหายกำลังกมลง เลือกซื้อพริก จำเลยไต่บอกกับผู้เสียหายว่าขอเงินในกระเป๋าจะตก พรอมกันนั้นจำเลยไต่บังอาจหยิบเอาห่อพลาสติกใส่เงินจำนวน 2200 บาทของผู้เสียหายจากกระเป๋าเสื้อของผู้เสียหายมาได้ ผู้เสียหายไต่บอกกับจำเลยว่าได้โยกให้ตกหาย แล้วเลือกพริกต่อไป ประมาณ 10 นาที เมื่อผู้เสียหายจะเอาเงินดังกล่าวจากจำเลย จำเลยไต่เอาเงินดังกล่าวพานี้ไป

ข้อ 2. ทั้งนี้ ตามวันเวลาที่กล่าวแล้วในข้อ 1. จำเลยไต่บังอาจลัก

¹ คำพิพากษากฎีกาที่ 370/2521 (๗)

เอาหอพลาสติกใส่เงินจำนวน 2200 บาทของนางพินหรือหลิน เสริมชื่อไป
โดยทุจริต หรือมิฉะนั้น จำเลยซึ่งไต่ครอบครองและรักษาหอพลาสติกใส่เงิน
ของผู้เสียหายดังกล่าว ไต่บังอาจมีเจตนาทุจริต เบียดบัง เอาทรัพย์สินดังกล่าว เป็น
ประโยชน์ของจำเลย เหตุเกิดที่ ตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 352
และให้จำเลยคืนหรือไต่ราคาทรัพย์สิน 2200 บาทแก่เจ้าทรัพย์สิน¹

¹ ในเรื่องนี้ (ตามที่โจทก์เลือกฟ้องในความผิดฐานยักยอก) โจทก์
ไม่ไต่ฟ้องชนิดที่เรียกว่าฟ้องเล่าเรื่อง แล้วขอให้ลงโทษฐานลักหรือยักยอก แต่
โจทก์ฟ้องตรงๆว่า จำเลยครอบครองทรัพย์สินของผู้เสียหายไว้แล้ว เบียดบังยักยอก
เอาไว้เป็นของจำเลย ไม่มีข้อเท็จจริงว่าจำเลยเอาทรัพย์สินไปจากการครอบครอง
ของผู้เสียหาย จึงเป็นเรื่องขอเท็จจริงต่างกับฟ้องตรงๆไม่ใช่เรื่องขอเท็จจริง
ไต่ความตามฟ้อง แต่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษในข้อเท็จจริงนั้นตาม ป.ว.อ.
192 วรรค 3 กฎหมายเหตุหายคำพิพากษาฎีกา 370/2521 โดย ศ.จิตติ
ติงศภัทย์.

ตัวอย่างคำฟ้องแจ้งความเท็จหรือเบิกความเท็จ

ข้อ 1. กรณีนี้มีว่า เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527 เวลากลางวัน ไก่มีคนร้ายบังอาจกระทำความผิด โดยลักเอาสายสร้อยคอทองคำหนัก 1 บาท ราคา 4500 บาทของนาย สมชาย แสนสุขไปโดยทุจริต โดยคนร้ายได้ฉกฉวยเอาทรัพย์สินดังกล่าวซึ่งสวมอยู่ที่คอของนาย สมชาย แสนสุข ไปซึ่งหน้า เหตุเกิดที่ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

ข้อ 2. ในวันเวลาดังกล่าวในข้อ 1. จำเลยในคดีนี้ไก่ออยู่ในเทศการเห็นและจำคนร้ายได้ก็ ต่อมาวันที่ 2 มกราคม 2527 เวลากลางวัน จำเลยไก่อแจ้งแก่ รอยตำรวจตรี สมศักดิ์ ชัยเสน เจ้าพนักงานตำรวจ สถานีตำรวจนนทบุรี ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่า คนร้ายตามข้อ 1. คือ นาย สุชาติ แซ่เลา

ข้อ 3. วันที่ 2 มกราคม 2527 เจ้าพนักงานตำรวจจับตัว นาย สุชาติ แซ่เลา ซึ่งเป็นคนร้ายกระทำความผิดตามข้อ 1. ไก่อ และไก่อนำส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนนทบุรีทำการสอบสวน และจัดให้จำเลยชี้ตัวคนร้าย ในวันที่ 3 มกราคม 2527 เวลากลางวัน จำเลยไก่อบังอาจชี้ตัวและยืนยันว่า นาย สุชาติ แซ่เลา เป็นคนร้ายกระทำความผิดในข้อ 1.

ข้อ 4. ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี ไก่อเป็นโจทก์ฟ้องนาย สุชาติ แซ่เลา เป็นจำเลยคอศาลจังหวัดนนทบุรี ในความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์สิน ตามคดีอาญานามย เลขคดีคำที่ 222/2527 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2527 จำเลยนี้ไก่อบังอาจ เบิกความคอศาลในฐานประจักษ์พยานในคดีอาญานามย เลขคดีคำที่ 222/2527 ว่า นาย สุชาติ แซ่เลาจำเลยในคดีดังกล่าว ไม่ใช่คนร้าย และจำเลยไม่สามารถจำคนร้ายที่ทำความผิดในข้อ 1. ว่า เป็นใคร

ข้อ 5. ทั้งนี้ ถ้อยคำของจำเลยตามที่กล่าวในฟ้องข้อ 2 และ 3 กับที่กล่าวในฟ้องข้อ 4 เป็นการแตกต่างและขัดกันในตัว ซึ่งถ้าหากถ้อยคำของจำเลยตามที่กล่าวในฟ้องข้อ 2 และ 3 เป็นความจริง โจทก์ก็ถือว่า จำเลยกระทำความผิดฐาน เบิกความเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล ซึ่งความเท็จที่จำเลย เบิกความนั้น เป็นข้อสำคัญในคดี และศาลก็ถือเอาค่าเบิกความของจำเลยดังกล่าว เป็นข้อสำคัญในการพิจารณาพิพากษายกฟ้อง ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 12/2527 แต่ถาถ้อยคำของจำเลยตามที่กล่าวในฟ้องข้อ 2 และ 3 เป็นความเท็จ โจทก์ก็ถือว่า การกระทำของจำเลย เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ ซึ่งโจทก์ก็ถือเอาค่าให้การในการแจ้งความและการสอบสวนต่อนักงานสอบสวนของจำเลย เป็นข้อสำคัญในการพิจารณาสั่งฟ้องนายสุชาติ แซ่เลา ซึ่งทำให้นาย สุชาติ แซ่เลา ร้อยตำรวจตรี สมศักดิ์ ชัยเสน และโจทก์ต้องเสียหาย เพราะการแจ้งความเท็จของจำเลยดังกล่าว เหตุแจ้งความเท็จและ เบิกความเท็จ เกิดที่ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 172 177 ¹

!...การฟ้อง เล่า เรื่องในกรณีอย่างนี้ เห็นจะต้องบรรยายข้อที่จำเลยรู้เห็นอย่างไร แล้วมาแจ้งความและ เบิกความอย่างไร โดยบรรยายข้อเท็จจริงที่จำเลย เกี่ยวข้องใน เหตุที่เกิดขึ้นอัน เป็นมูลกรณีที่มีการแจ้งความ และ เบิกความนั้น แล้วบรรยายว่า เป็นแจ้งความเท็จหรือ เบิกความเท็จแล้วแต่จะพิจารณาไต่ความ อาจพอเป็นฟ้อง เล่า เรื่องได้.

กู หมายถึง เหตุทนายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 511/2524 โดยศาสตราจารย์ จิตติ ทิงศภัทย์

กรณีของการบรรยายฟ้องในความผิดฐานแจ้งความเท็จหรือ เบิกความเท็จ โทศาล เลือกลงโทษนี้ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาถือตลอดมาว่า เป็นฟ้องที่ขัดแย้งกัน ไม่ยืนยันการกระทำผิดของจำเลยให้แน่นอน เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยป.วิอาชญา มาตรา 158 (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1764/2518 , 2372/2519 , 1904/2522 , 806/2523 , 511/2524)

ปัญหาที่กล่าวนี้ มีสาเหตุมาจากข้อเท็จจริงที่ระบุในคำฟ้องโจทก์ไม่สามารถ ยืนยันให้แน่นอนลงไปไควว่า ข้อความที่จำเลยโต้แจ้งความต่อเจ้าพนักงานกับข้อความ ที่จำเลยโต้เบิกความต่อศาลนั้น ข้อความใดเป็นจริงอันใดเป็นเท็จ เช่นกรณีข้อเท็จจริง โทความว่า จำเลยโต้แจ้งขอความต่อพนักงานสอบสวนว่า จำเลยเห็นคนร้ายและจำ ไควว่านายแดงคือคนร้ายกระทำ ความผิดฐานลักทรัพย์ ต่อมาจำเลย เบิกความต่อ ศาลในคดีฟ้องนายแดงฐานลักทรัพย์ ในฐานะประจักษ์พยานว่าตนจำไม่ไควว่านายแดง คือคนร้ายกระทำผิดหรือไม่ ซึ่งข้อความของจำเลยที่ไควให้การต่อพนักงานสอบสวน และที่เบิกความต่อศาลต่างกันและขัดแย้งกัน ข้อความอันหนึ่งจะต้อง เป็นจริงและอีก อันหนึ่งต้อง เป็นเท็จ ภายใต้สภาพการณ์ดังกล่าวโจทก์ตกอยู่ในสภาพที่ไม่อาจทราบ ไควว่าข้อความใด เป็นเท็จหรือจริงกันแน่ โจทก์จึงได้บรรยายฟ้องไปในลักษณะที่ ว่า ถ้าข้อความที่จำเลยแจ้งขอพนักงานสอบสวน เป็นความจริง จำเลยก็กระทำผิด ฐาน เบิกความเท็จต่อศาล แต่ถ้าข้อความที่เบิกความต่อศาล เป็นความจริงจำเลย ก็มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน หรือมิฉะนั้นโจทก์ก็ ต้อง เลือกฟ้อง จำเลยในความผิดฐานแจ้งความเท็จหรือ เบิกความเท็จแต่ฐานเดียว ซึ่งก็ เป็นการ เสี่ยงต่อการฟ้องจำเลยผิดฐาน

คำฟ้องที่ผู้เขียน เสนอดังกล่าว อาจมีความเห็นได้ 2 ความเห็น ความเห็นแรก ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาอาจเห็นไควว่า เป็นการบรรยายฟ้องที่มีไคว ยืนยันแน่นอนว่าข้อความใดเป็นจริงข้อความใดเป็นเท็จ จึง เป็นฟ้องที่ไม่ชอบตาม

ป.วิอาญา มาตรา 158 ส่วนความเห็นประการที่สอง อาจเห็นว่าเป็นฟ้อง
ที่ใช่ไต่ โดยเห็นว่ากรณีตามข้อเท็จจริงดังกล่าว เป็นเรื่องในใจของจำเลย
จำเลยรู้แต่เพียงฝ่ายเดียวว่าขอความไต่เป็นเท็จขอความไต่เป็นจริง ในขณะที่
ที่โจทก์ไม่สามารถรู้ได้ การบรรยายฟ้องในลักษณะดังกล่าวจึงไม่มาที่จะทำให้
จำเลยไม่เข้าใจในคำฟ้องแต่อย่างใด (ดู อนุชาติ คงมาลัย , "ฎีกาวิเคราะห์
แจ้งความเท็จหรือเบิกความเท็จ" , อัยการ ฉบับที่ 36 ปีที่ 3 (ธันวาคม
2523) , หน้า 55-57)

ผู้เขียนเห็นว่า ในกรณีดังกล่าวมีแนวทางในการแก้ปัญหาคำไต่ 2 ประการ
กล่าวคือ ประการแรก ยอมรับการบรรยายฟ้องในลักษณะที่ไต่เสนอ โดยมีเหตุผล
ว่าขอความที่จำเลยไต่แจ้งต่อพนักงานสอบสวนและขอความที่จำเลยไต่เบิกความ
ต่อศาล จำเลยยอมรับว่าขอความไต่เป็นจริงขอความไต่เป็นเท็จ อันเป็นเรื่อง
ในใจของจำเลย จำเลยยอมจะเข้าใจฟ้องของโจทก์ไต่ก็อยู่แล้ว ประการที่สอง
ไม่ยอมรับการบรรยายฟ้องในลักษณะดังกล่าว และโจทก์จะต้องเลือกฟ้องจำเลย
ในความผิดฐานหนึ่งฐานใดแต่เพียงฐานเดียว

ผู้เขียนมีความเห็นว่า แนวทางในการแก้ปัญหาคำไต่ดังกล่าว ควรเป็นไปใน
ลักษณะแรก โดยเหตุผลที่ว่า จากข้อเท็จจริงที่กล่าวในคำฟ้องโจทก์ไต่บรรยาย
ข้อเท็จจริงต่างๆที่โจทก์อาจยืนยันใจจนหมดแล้ว ส่วนข้อเท็จจริงที่โจทก์ไม่อาจ
ยืนยันไต่เป็น เพราะข้อเท็จจริงดังกล่าว เป็นเรื่องในใจของจำเลย โจทก์ไม่อาจ
ทราบหรือยืนยันไต่แน่นอน เมื่อเป็นเรื่องในใจของจำเลย จำเลยยอมรับว่า
ว่าขอความไต่เป็นความจริงขอความไต่เป็นความเท็จ ประกอบกับการฟ้อง เป็น
เพียงการเริ่มต้นของการพิจารณาคดี เป็นการแจ้งให้จำเลยไต่ทราบถึงการกระทำ
ความผิดของจำเลยที่ถูกล่ามคา มิไต่หมายความว่าเมื่อยอมให้มีการบรรยายฟ้อง
ในลักษณะดังกล่าวแล้ว จะต้องมีภาระลงโทษจำเลยเสมอไป หากแต่ในชั้นพิจารณา
ยังจะต้องมีการนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัย (proof beyond
reasonable doubt) ให้โจทก์จำเลยกระทำผิดฐานใด จึงจะลงโทษจำเลยไต่ มิใช่
ว่าเมื่อรับฟ้องแล้วจะต้องลงโทษจำเลยไต่เสมอไป

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นาย พงษ์รัตน์ เครือกลิ่น สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2524.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย